

EL LENGUATGE

Bona tarda

L'ús de la fórmula de salutació *bona tarda* te, des de fa temps, els seus defensors i els seus detractors, tan aferrissats els uns com els altres, i ha alimentat en diverses ocasions les seccions de cartes al director de la nostra premsa. Si hem de dir la nostra, tal com, molt amablement, ens conviden repetidament a fer, ho farem sense la més mínima intenció, absurda, de pontificar.

Cal començar transcrivint el comentari, força extens, que hi dedica el Diccionari Alcover-Moll. Després d'indicar que el mot *tarda*, en realitat, prové del castellà, encara que ja apareix en els textos dels darrers temps medievals, el DCVB diu així: "La salutació *bonas tardes*, amb la forma del plural, s'usa pertot, i també indica la procedència castellana, en oposició amb *bon dia* i *bona nit* que tenen la forma del singular, mentres que el castellà té les tres salutacions pluralitzades (*buenos dias, buenas tardes, buenas noches*). Aquests últims temps s'ha fet alguna campanya per substituir el *bonas tardes* per *bona tarda* en evitació del castellanisme; però el castellanisme existeix tant si es diu *bonas tardes* com *bona tarda*, perquè la mateixa paraula *tarda* ja és d'origen castellà i, per tant, no sembla que valgui la pena de forçar les coses dient *bona tarda* contra l'ús arrelat de *bonas tardes*".

Malgrat, doncs, que algú digui — i hi ha qui efectivament ho diu — que al seu poble, o a la seva contrada, sempre ha sentit dir *bona tarda*, ens sembla innegable que *bona tarda* és la reducció al singular de *bonas tardes*, seguint l'analogia de *bon dia* i *bona nit*. Però no és cert que es tracti d'un fet tan recent com això, i encara menys que sigui un invent de l'amic Vador Escamilla. Qui signa aquestes ratlles en té coneixement des del 16 d'agost de 1953, per una observació d'un company d'excursió (Josep Aresté), baixant de Querolbs a Ribes. I, d'altra banda — no ho ha fet observar ningú — el Diccionari Fabra (1931) ja recull *bona tarda*.

Que pertot s'usi *bonas tardes*, com diu el DCVB, no significa que ho digui tothom. A pagès (terme d'Abdera), on vam passar llargues temporades de la infantesa, no recordem que ho digués ningú. Només *bon dia, bona nit, Déu vos guard, adéu-siau* i, encara, *epi, eii, apa!*. És un fet que avui *bona tarda* s'ha generalitzat i ningú ja no ho troba artificial. Doncs, i encara que nosaltres en solem prescindir, si tant ens ho fan dir optariem — respectant les opinions d'altri — per *bona tarda*.

Albert Jané